

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Εμπορικά σήματα - ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων και της Οδηγίας 2004/48/ΕΚ σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και άλλες διατάξεις»

I. Γενικά

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε στη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, ενσωματώνει διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, και της Οδηγίας 2004/48/ΕΚ σχετικώς με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, αποτελείται δε από ένδεκα Κεφάλαια και εκτείνεται σε ενενήντα άρθρα.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1-6) καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου, δίνονται ορισμοί για τις ανάγκες εφαρμογής του, και προσδιορίζονται οι απόλυτοι και οι σχετικοί λόγοι απαραδέκτου του σήματος. Σημειώνεται ότι θεσπίζεται το πρώτον στην εθνική έννομη τάξη η δυνατότητα κατάθεσης νέου είδους σημάτων, όπως είναι, ενδεικτικώς, τα «σήματα θέσης», δηλαδή σήματα που συνίστανται στο συγκεκριμένο σημείο τοποθέτησης ή επίθεσης του σήματος στο προϊόν, τα «σήματα μοτίβου», τα «ολογραφικά σήματα» κ.ά.

Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 7-15) ρυθμίζεται το περιεχόμενο και η έκταση του δικαιώματος επί του σήματος, ορίζονται οι περιπτώσεις που συνιστούν

2

χρήση αυτού, λαμβανομένου υπόψη και του χρόνου κατάθεσης της σχετικής δήλωσης και καταχώρισης, η απαγόρευση προπαρασκευαστικών πράξεων σε συνάρτηση με τη χρήση συσκευασίας ή άλλων μέσων, η ανατύπωση του σήματος σε λεξικά, το ζήτημα της καταχώρισης σήματος εκ μέρους πληρεξουσίου ή αντιπροσώπου του δικαιούχου του σήματος, οι περιπτώσεις περιορισμού των αποτελεσμάτων του σήματος, οι περιπτώσεις ανάλωσης και απώλειας του δικαιώματος λόγω ανοχής, καθώς και η διαίρεση της δήλωσης κατάθεσης ή της καταχώρισης του σήματος.

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 16-19) ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και οι συνέπειες μεταβίβασης του δικαιώματος στο σήμα και στη δήλωση κατάθεσης σήματος, ορίζονται περιπτώσεις παραχώρησης άδειας χρήσης σήματος και δήλωσης κατάθεσης σήματος και, γενικότερα, ρυθμίζεται η μεταχείριση του σήματος ως περιουσιακού αγαθού, επί του οποίου μπορούν να συνιστώνται εμπράγματα δικαιώματα και να αποτελεί αυτό αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως και οι δηλώσεις κατάθεσης σήματος.

Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 20-37) περιλαμβάνονται ειδικότερες ρυθμίσεις σχετικώς με την δήλωση κατάθεσης σήματος και τις προϋποθέσεις αποδοχής αυτής, μεταξύ δε άλλων, η διαδικασία εξέτασης της δήλωσης και των λόγων παραδεκτού και απαραδέκτου αυτής, η διοικητική διαδικασία προβολής αντιρρήσεων με τη μορφή ανακοπής και η υποβολή ενδίκων βοηθημάτων κατά των αποφάσεων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, οι αρμοδιότητες της οποίας επίσης ειδικώς καθορίζονται, η διαδικασία καταχώρισης και η οργάνωση του μητρώου σημάτων σε βάση δεδομένων, τα οποία τυγχάνουν της αντίστοιχης προστασίας, καθώς και ειδικότερα ζητήματα για την τήρηση των σχετικών φακέλων, τη διάρκεια και την ανανέωση της καταχώρισης των σημάτων, καθώς και την επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.

Στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 38-48) περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικώς με την αστική και ποινική προστασία του δικαιούχου του σήματος σε περίπτωση προσβολής του σήματος. Ειδικότερα, προσδιορίζεται η έννοια της προσβολής του σήματος και ρυθμίζονται οι αξιώσεις του δικαιούχου κατά του προσβολέα, ο τρόπος απόδειξης της προσβολής και η δυνατότητα του δικαστηρίου να διατάξει την προσκόμιση αποδεικτικών μέσων που βρίσκονται στην κατοχή του προσβολέα, το δικαίωμα του δικαιούχου του σήματος να ενημερωθεί για την προέλευση και τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών που προσβάλλουν το σήμα (δικαίωμα ενημέρωσης), η ένσταση μη χρήσης του σήματος εκ μέρους του δικαιούχου ως μέσου άμυνας του ε-

ναγομένου για προσβολή του σήματος, η προστασία του σήματος μέσω ασφαλιστικών μέτρων κ.λπ. Με το άρθρο 47 ρυθμίζονται ζητήματα δικαιοδοσίας, αφενός, της Διεύθυνσης Σημάτων, της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων και των Διοικητικών Δικαστηρίων και, αφετέρου, των πολιτικών δικαστηρίων.

Το Κεφάλαιο ΣΤ´ (άρθρα 49-55) ρυθμίζει την παραίτηση και την έκπτωση από το δικαίωμα στο σήμα, τους λόγους και τη διαδικασία έκπτωσης, καθώς και τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις κήρυξης σήματος ως άκυρου.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ´ (άρθρα 56-70) ρυθμίζονται, αφενός μεν, τα «σήματα πιστοποίησης», ικανά να διακρίνουν προϊόντα ή υπηρεσίες, «όσον αφορά στο υλικό, τον τρόπο παρασκευής (...), την ποιότητα, την ακρίβεια ή άλλα χαρακτηριστικά με εξαίρεση τη γεωγραφική προέλευση», αφετέρου δε, τα «συλλογικά σήματα», ικανά να διακρίνουν «τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες των μελών της οργάνωσης που είναι δικαιούχος του σήματος από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων».

Το Κεφάλαιο Η´ (άρθρα 71-82) αφορά τα «διεθνή σήματα», δηλαδή, τα σήματα που κατατίθενται κατά τους όρους της εθνικής νομοθεσίας, διαβιβάζονται στο Διεθνές Γραφείο του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (World Intellectual Property Organization) και καταχωρίζονται στο οικείο Διεθνές Μητρώο, κατά τα οριζόμενα στο Πρωτόκολλο της Μαδρίτης, όπως αυτό έχει κυρωθεί με το άρθρο πρώτο του ν. 2783/2000, καθώς και, αντιστρόφως, την επέκταση στην ελληνική επικράτεια της προστασίας από διεθνή καταχώριση («εγκεκριμένη διεθνή καταχώριση»), και τη μετατροπή διεθνούς καταχώρισης σε εθνικό σήμα.

Το Κεφάλαιο Θ´ (άρθρα 83-84) αναφέρεται στο «σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», όπως αυτό διέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και, ιδίως, στη μετατροπή του σε εθνικό.

Το Κεφάλαιο Ι´ (άρθρο 85) αφορά την προστασία σημάτων που καταθέτουν αλλοδαποί, κατ' επανάληψη των σχετικών διατάξεων του ν. 4072/2012.

Το Κεφάλαιο ΙΑ´ (άρθρα 86-90) περιλαμβάνει «ειδικές, μεταβατικές και τελικές διατάξεις», περί δημοσιεύσεων, καθορισμού τελών, εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων να ρυθμίζει ειδικότερα θέματα της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, καταργούμενες και μεταβατικές διατάξεις, καθώς και ακροτελεύτιο άρθρο περί του χρόνου έναρξης ισχύος του νόμου.

II. Επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 3

Στο άρθρο ορίζονται τα εξής: «Το δικαίωμα στο σήμα αποκτάται με την καταχώρισή του στο μητρώο». Συμφώνως προς την υπό ενσωμάτωση Οδηγία (ΕΕ) 2015/2436, «για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων», η προστασία των σημάτων αποτελεί συνάρτηση, μεταξύ άλλων, της εκτίμησης του κινδύνου σύγχυσης, και, «προκειμένου να βελτιωθεί και να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην προστασία των σημάτων και να αυξηθούν η ασφάλεια δικαίου και η προβλεψιμότητα, η διαδικασία καταχώρισης σημάτων στα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι αποτελεσματική και διαφανής», δοθέντος ότι, μεταξύ των σκοπών της Οδηγίας περιλαμβάνεται η «προσέγγιση όχι μόνο των διατάξεων ουσιαστικού δικαίου, αλλά και των διαδικαστικών κανόνων», «η κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου και της χρηστής διοίκησης». Περαιτέρω, στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 7 ορίζεται ότι «η καταχώριση του σήματος παρέχει στο δικαιούχο αποκλειστικό δικαίωμα», υπό «την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των δικαιούχων που έχουν αποκτηθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ή την ημερομηνία προτεραιότητας του καταχωρισμένου σήματος», συμφώνως δε προς την Αιτιολογική Έκθεση επί του άρθρου 7, η εν λόγω διάταξη «πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό και με την παρ. 12 του άρθρου 38 κατά την οποία το σήμα που έχει καταχωρηθεί θεωρείται έγκυρο, εκτός αν αμφισβητηθεί το κύρος του με ανταγωγή». Εξ άλλου, το άρθρο 11 φέρει τον τίτλο «Περιορισμός των αποτελεσμάτων του σήματος». Βάσει των ανωτέρω, και για την πληρότητα της ρύθμισης που εισάγει το άρθρο 3, σκόπιμο είναι, μετά τη λέξη «μητρώο», να προστεθεί η φράση «και σύμφωνα με όσα ορίζονται στον παρόντα νόμο».

2. Επί του άρθρου 5

Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 ορίζονται τα εξής: «Σε κάθε περίπτωση, οι τρίτοι οφείλουν να ενημερώνονται για την άσκηση ανακοπής από τον ιστότοπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπου αναρτάται η απόφαση του Εξεταστή που δέχεται τη δήλωση». Για λόγους σαφήνειας της διάταξης, προτείνεται να διαγραφεί η φράση «οφείλουν να» και, μετά τη λέξη «αναρτάται», να προστεθεί η λέξη «υποχρεωτικά».

3. Επί του άρθρου 17

Στην παράγραφο 1 ορίζονται τα εξής: «Επιτρέπεται η παραχώρηση, αποκλειστικής ή μη, άδειας χρήσης του εθνικού ή διεθνούς με ισχύ στην Ελλάδα σήματος ή της δήλωσης κατάθεσης σήματος, για μέρος ή το σύνολο των καλυπτόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών και για το σύνολο ή τμήμα της ελληνικής Επικράτειας. Η συμφωνία για την παραχώρηση άδειας χρήσης σήματος είναι έγγραφη. Είτε ο δικαιούχος, με δήλωσή του, είτε ο αδειούχος, με εξουσιοδότηση του δικαιούχου, ζητεί την εγγραφή της παραχώρησης στο βιβλίο σημάτων». Από τη γραμματική διατύπωση του δεύτερου εδαφίου της ανωτέρω παραγράφου συνάγεται ότι για την παραχώρηση της δήλωσης κατάθεσης σήματος δεν απαιτείται έγγραφη συμφωνία. Σκόπιμο είναι, αν αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη, να διαγραφεί η λέξη «σήματος» από το δεύτερο εδάφιο. Επίσης, στο τρίτο εδάφιο, μετά τη λέξη «της», σκόπιμο είναι να προστεθεί η λέξη «συμφωνίας».

4. Επί του άρθρου 21

Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 ορίζονται τα εξής: «Αν ο καταθέτης συμμορφωθεί προς την πρόσκληση του Ελεγκτή μέσα στην ταχθείσα προθεσμία, αυτή [η υπηρεσία] χορηγεί ως ημερομηνία κατάθεσης της δήλωσης την ημερομηνία κατά την οποία διορθώθηκαν ή συμπληρώθηκαν όλες οι διαπιστωθείσες παρατυπίες ή ελλείψεις, με την επιφύλαξη όμως των ειδικότερων διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 22, καθώς και της παρ. 7 του άρθρου 23». Σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί η φράση «αυτή χορηγεί» από τη λέξη «ισχύει», καθώς και η φράση «την ημερομηνία» από τη φράση «η ημερομηνία», κατ' αναλογία αντίστοιχων ρυθμίσεων του νομοσχεδίου (δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 22 και δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 23).

5. Επί του άρθρου 23

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, μετά τη φράση «για τα οποία», σκόπιμο είναι να προστεθεί η φράση «ή για τις οποίες», κατ' αντιστοιχία προς ανάλογη διατύπωση της παραγράφου 2.

6. Επί του άρθρου 24

Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6, σκόπιμο είναι, η φράση «δεκτή απόφαση» να αντικατασταθεί από τη φράση «απόφαση αποδοχής της δήλωσης σήματος».

7. Επί του άρθρου 25

Στην παράγραφο 1 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Κατά της απόφασης του Εξεταστή της Διεύθυνσης Σημάτων ή της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή της τελεσίδικης απόφασης των διοικητικών δικαστηρίων που έκαναν κατά περίπτωση δεκτή τη δήλωση κατάθεσης σήματος μπορεί να ασκηθεί ανακοπή (...)». Δοθέντος ότι δεν πρόκειται για προσβολή τελεσίδικης δικαστικής απόφασης ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, αλλά για προσβολή της απόφασης που έκανε δεκτή τη δήλωση σήματος, λόγω δικαστικής ανατροπής της επί της δήλωσης απορριπτικής απόφασης του Εξεταστή, σκόπιμο είναι να διαγραφεί η φράση «ή της τελεσίδικης απόφασης των διοικητικών δικαστηρίων».

8. Επί του άρθρου 28

Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2, σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί η λέξη «μετά» από τη λέξη «από».

9. Επί του άρθρου 30

Στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 10, σκόπιμο είναι, μετά τη λέξη «αργότερο» να τεθεί η λέξη «μέχρι».

10. Επί του άρθρου 36

Στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 ορίζονται τα εξής: «Η Διεύθυνση Σημάτων ενημερώνει τον δικαιούχο του σήματος σχετικά με τη λήξη ισχύος της καταχώρισης έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από την επέλευσή της. Η Διεύθυνση Σημάτων δεν ευθύνεται αν παραλείψει να προβεί σε αυτή την ενημέρωση». Παρατηρείται ότι, ενώ στο δεύτερο εδάφιο της διάταξης καθιερώνεται υποχρέωση της Διοίκησης προς ενημέρωση του δικαιουμένου, εν συνεχεία, στο τρίτο εδάφιο, προβλέπεται ότι τυχόν μη εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης, δεν θεμελιώνει ευθύνη της Διοίκησης, ήτοι η εν λόγω παράλειψη καθίσταται άνευ έννομων συνεπειών. Λαμβανομένης υπόψη και της αρχής της χρηστής διοίκησης, σκόπιμο είναι, αν αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη, στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3, πριν από τη λέξη «ενημερώνει» να τεθεί η φράση «μπορεί να».

11. Επί του άρθρου 37

Στην παράγραφο 1, μετά τη φράση «στον παρόντα», σκόπιμο είναι να τεθεί η λέξη «νόμο».

12. Επί του άρθρου 38 παρ. 12 επ.

Με τις διατάξεις των παρ. 12 επ. του άρθρου 38 θεσπίζεται, το πρώτον για το εθνικό σήμα, δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων να κρίνουν επί της ακυρότητας καταχωρισμένου εθνικού σήματος. Σημειώνεται ότι η δυνατότητα αυτή υφίσταται προκειμένου περί σημάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), τόσο δυνάμει των προϊσχυσάντων Κανονισμών 40/94 και 207/2007 όσο και, ήδη, δυνάμει του άρθρου 128 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Σημειώνεται ότι η προς ενσωμάτωση Οδηγία (ΕΕ) 2015/2436 δεν επιβάλλει την εναρμόνιση της εθνικής έννομης τάξης στο σημείο αυτό, προκειμένου περί εθνικών σημάτων.

Ως προς τα εθνικά σήματα, το ισχύον νομικό πλαίσιο προβλέπει «δυναμικό σύστημα», συμφώνως με το οποίο, η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων (ΔΕΣ) και τα διοικητικά δικαστήρια είναι μόνα αρμόδια να κρίνουν αν ένα σήμα πρέπει να γίνει δεκτό προς καταχώριση, όπως και αν πρέπει να διαγραφεί, ενώ τα πολιτικά δικαστήρια παρέχουν έννομη προστασία μόνο επί προσβολής του σήματος, και δεν έχουν αρμοδιότητα όπου κατά τον νόμο είναι αρμόδια η ΔΕΣ ή τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια (πρβλ. άρθρ. 150 επ. ν. 4072/2012 και α.ά. Μιχ.-Θεοδ. Δ. Μαρίνος, Δίκαιο διακριτικών γνωρισμάτων, Αθήνα, Π.Ν. Σάκκουλας, 2016, σελ. 355 επ.). Για τον λόγο αυτό, το άρθρο 158 του ν. 4072/2012 ορίζει ότι «1. Τα πολιτικά δικαστήρια ουδεμία έχουν αρμοδιότητα, όπου καθίστανται κατά τον παρόντα νόμο αρμόδια η Υπηρεσία Σημάτων, η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων και τα Διοικητικά Δικαστήρια. 2. Οι αποφάσεις της Υπηρεσίας Σημάτων και της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, κατά των οποίων δεν χωρεί προσφυγή και οι τελεσίδικες αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων, που εκδίδονται κατά τον παρόντα νόμο, είναι υποχρεωτικές για τα πολιτικά δικαστήρια και κάθε άλλη αρχή». Δυνάμει των διατάξεων αυτών, κατά το ισχύον δίκαιο, τα πολιτικά δικαστήρια δεν δικαιούνται, ούτε παρεμπιπτόντως, να ελέγξουν την συνδρομή των λόγων απαραδέκτου του σήματος ή των λόγων διαγραφής, ούτε έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την παροχή αστικής προστασίας στον δικαιούχο καταχωρισμένου σήματος, έστω και αν υφίστανται λόγοι απαραδέκτου ή διαγραφής (Μιχ. –

Θεοδ. Δ. Μαρίνος, όπ. π., σελ. 355, όπου και περαιτέρω παραπομπές).

Ήδη, με τις διατάξεις των παρ. 12 επ. του άρθρου 39, το δυαδικό αυτό σύστημα τροποποιείται. Με το άρθρο 38 παρ. 12 προβλέπεται ότι «ο εναγόμενος για προσβολή σήματος μπορεί να ασκήσει ανταγωγή με αίτημα την έκπτωση ή την ακυρότητα του σήματος στο οποίο στηρίζεται η αγωγή». Κατά την παρ. 15 του άρθρου 39, «Ο εναγόμενος, [για προσβολή σήματος] μετά την επίδοση από τον ενάγοντα της αγωγής προσβολής του σήματος, δικαιούται να προβάλει την έκπτωση ή την ακυρότητα του σήματος μόνο με ανταγωγή». Επισημαίνεται ότι, πριν από την τυχόν άσκηση αγωγής για προσβολή σήματος, είναι δυνατή η υποβολή αιτήσεως έκπτωσης ή ακυρότητας του σήματος στην αρμόδια Διεύθυνση Σημάτων (βλ. άρθρα 50 και 52 του νομοσχεδίου), οπότε το πολιτικό δικαστήριο που εκδικάζει την αγωγή για την προσβολή του σήματος «εφόσον δεν υπάρχουν ειδικοί λόγοι συνέχισης της δίκης, μπορεί να διατάξει την αναστολή της συζήτησης μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης από την Διοικητική Επιτροπή Σημάτων ή τελεσίδικης απόφασης από το δικαστήριο για την έκπτωση ή την ακυρότητα. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο μπορεί και αυτεπαγγέλτως να διατάσσει τα κατά την κρίση του ασφαλιστικά μέτρα για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή»

Εν προκειμένω, δεδομένου του τεκμηρίου νομιμότητας το οποίο διαθέτει η καταχώριση του σήματος στο όνομα του δικαιούχου ως διοικητική πράξη, και του κινδύνου αποδυνάμωσης της προστασίας του σήματος μέσω της υποβολής παρελκυστικών αιτήσεων ακυρώσεως του σήματος, είναι ενδεχομένως σκόπιμο να προβλεφθεί ότι η αναστολή της συζήτησης της αγωγής προστασίας του σήματος διατάσσεται αφού ακουθούν οι διάδικοι. Τέτοια ρύθμιση διαλαμβάνει το άρθρο 132 του Κανονισμού 2017/1001 προκειμένου περί σημάτων της ΕΕ. Σε κάθε περίπτωση, για τους ίδιους λόγους προσέχει να διαθέτει το δικαστήριο την ευρύτερη διακριτική ευχέρεια, προκειμένου να λαμβάνονται ασφαλιστικά μέτρα ή να μην αναστέλλεται η πρόοδος της δίκης, όταν πιθανολογείται προσβολή του καταχωρισμένου σήματος, ή αβασίμο της ασκηθείσας αιτήσεως ακυρώσεως.

13. Επί του άρθρου 42 παρ. 9

Κατά την προτεινόμενη ρύθμιση, «Όταν ασκείται αίτηση ασφαλιστικών μέτρων για την προσωρινή δικαστική προστασία σήματος, ο καθ' ου μπορεί να ασκήσει με ιδιαίτερο δικόγραφο ανταίτηση έκπτωσης ή ακυρότητας από το σήμα. Σημειώνεται ότι η δυνατότητα άσκησης ακυρότητας ανταίτησης, ή έκπτωσης από το σήμα, στο πλαίσιο των ασφαλιστικών μέτρων για την προ-

σωρινή προστασία σήματος, δεν απαντά στο ισχύον νομικό καθεστώς, ούτε στον Κανονισμό 2017/1001 για το σήμα της ΕΕ, ή στην προς ενσωμάτωση Οδηγία.

Εν προκειμένω, ενδεχομένως χρήζει αποσαφήνισης το είδος της προσωρινής δικαστικής προστασίας που μπορεί να παρασχεθεί στον ασκούντα την ανταίτηση, δοθέντος ότι πρόκειται για κατάγνωση «προσωρινής» ακυρότητας ή «προσωρινής» έκπτωσης και ότι το προσβαλλόμενο σήμα τεκμαίρεται καταρχήν ισχυρό, εκτός αν αυτό έχει αμφισβητηθεί με ανταγωγή (πρβλ. άρθρ. 38 παρ. 12 του νομοσχεδίου).

14. Επί των άρθρων 50 και 52

Με τα άρθρα 50 και 52 προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ενώπιον της Διεύθυνσης Σημάτων αίτησης κατά του δικαιούχου του σήματος να εκπέσει από το δικαίωμα στο σήμα, για τους λόγους της παρ. 2 του άρθρου 50, ή να κηρυχθεί άκυρο το σήμα, για τους λόγους των παρ. 4 και 5 του άρθρου 52, αντιστοίχως.

Και στις δύο περιπτώσεις προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης ανακοπής του άρθρου 583 ΚΠολΔ κατά της απόφασης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων στα πολιτικά δικαστήρια.

Σημειώνεται ότι η κατά το άρθρο 583 ΚΠολΔ ανακοπή παρέχεται ως δικονομική δυνατότητα σε όποιον «δεν έλαβε μέρος ή δεν προσκλήθηκε σε δικαστική ή εξώδικη πράξη που του προκαλεί βλάβη ή θέτει σε κίνδυνο τα έννομα συμφέροντά του». Εν προκειμένω, όμως, την απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων προσβάλλει όχι τρίτος, αλλά διάδικος ενώπιον της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων.

Σημειώνεται επίσης ότι η απόφαση της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, ως διοικητική πράξη, είναι καταρχήν προσβλητή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Βεβαίως, κατά το άρθρο 94 παρ. 3 του Συντάγματος, δεν αποκλείεται «σε ειδικές περιπτώσεις και προκειμένου να επιτυγχάνεται η ενιαία εφαρμογή της αυτής νομοθεσίας» να ανατίθεται η εκδίκαση «κατηγοριών διοικητικών διαφορών ουσίας στα πολιτικά δικαστήρια». Παρατηρείται, όμως, ότι τα διοικητικά δικαστήρια παραμένουν αρμόδια να κρίνουν επί αποφάσεων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων στις περιπτώσεις α΄, β΄ και στ΄ της παρ. 2 του άρθρου 30 (βλ. άρθρ. 47 παρ. 3) και του άρθρου 32.

15. Επί των άρθρων 52 παρ. 1 και 5, και 54

Στις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται λόγος περί «ακυρότητας» σήματος, η οποία «ζητείται» ή «μπορεί να ζητηθεί». Νομικώς προσφύεστερη είναι η ζητούμενη «κήρυξη της ακυρότητας».

16. Επί του άρθρου 56

Το εν λόγω άρθρο αφορά τα «σήματα πιστοποίησης». Στην υπό ενσωμάτωση Οδηγία χρησιμοποιείται εναλλακτικώς ο ταυτόσημος όρος «σήμα εγγύησης», ο οποίος απουσιάζει από το νομοσχέδιο, μολονότι αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση επί του προτεινόμενου άρθρου.

17. Επί των άρθρων 56 παρ. 1 και 64 παρ. 1

Οι διατάξεις περιέχουν ορισμούς των «σημάτων πιστοποίησης» και των «συλλογικών σημάτων», αντιστοίχως. Νομοτεχνικώς συνεπέστερο θα ήταν να συμπεριληφθούν οι εν λόγω ορισμοί στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου, ομού με τους λοιπούς ορισμούς των όρων που χρησιμοποιούνται.

18. Επί του άρθρου 67

Το άρθρο αναφέρεται στα «πρόσωπα που νομιμοποιούνται να ασκούν αγωγή για προσβολή» και, ειδικότερα, στην «έγερση των αξιώσεων», αντί του ακριβέστερου «δικαστική επιδίωξη των αξιώσεων».

19. Επί του άρθρου 88

Οι εξουσιοδοτικές προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων διατάξεις του εν λόγω άρθρου να ρυθμίσει, αφενός μεν, ειδικότερα θέματα της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων (παρ. 1), αφετέρου δε, τους όρους τήρησης ηλεκτρονικού μητρώου σημάτων και τον τρόπο κατάθεσης των νέων μορφών σημάτων (παρ. 2), θα έπρεπε να συμπεριληφθούν στο άρθρο 30 του νομοσχεδίου, που αφορά την ανωτέρω Επιτροπή, στο άρθρο 33, που αφορά το μητρώο σημάτων, και στο άρθρο 20, που αφορά τη δήλωση κατάθεσης σήματος, αντιστοίχως.

20. Επί του άρθρου 89 παρ. 5 και 6

Στην πρώτη από τις εν λόγω διατάξεις, κατά την οποία, «Ως προς την αφηρητία και τη διάρκεια των προθεσμιών εφαρμόζονται οι διατάξεις που ί-

σχυαν κατά τον χρόνο στον οποίο συντελέστηκε το γεγονός που τις κίνησε», ελλείπει η αναφορική φράση «που τρέχουν», μετά τη λέξη «προθεσμιών».

Η δεύτερη από τις προτεινόμενες θα έπρεπε περιληφθεί, ως εξουσιοδοτική προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων να ορίσει την ημερομηνία έναρξης της λειτουργίας του ηλεκτρονικού μητρώου σημάτων και κατάργησης του έγχαρτου μητρώου, στο άρθρο 33 του νομοσχεδίου, που αφορά το μητρώο σημάτων.

Αθήνα, 11 Μαρτίου 2020

Οι εισηγητές
Ανδρέας Κούνδουρος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης,
Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Νικόλαος Παπαχρήστος
Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών